

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

Osmi razred

Školska godina: 2011. / 2012.

Srijeda, 7. ožujka 2012.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

54	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Zadatke rješavate 60 minuta.
2. Pišete plavom ili crnom kemijskom olovkom.
3. Odgovore u testu upisujete na za to predviđena mjesta.
4. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
5. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišite izvorno.
6. Zadatci s kratkim slobodnim odgovorom na kraju testa rješavaju se uz pomoć koncepta: nakon formuliranja konačnog odgovora na konceptu, odgovor se prepisuje u test. Jednom upisan odgovor ne može se prepravljati. Konačan odgovor upisuje se u test čitkim pisanim slovima, a osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se izvorno. Učenik je dužan predati u koverti uz test i koncept.

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koja je država pred kraj Prvoga svjetskog rata prva napustila Središnje sile?

1	
---	--

- A. Austro-Ugarska
- B. Bugarska
- C. Osmansko Carstvo
- D. Njemačka

2. Koja je od navedenih država stvorena prije Prvoga svjetskog rata?

1	
---	--

- A. Poljska
- B. Finska
- C. Albanija
- D. Litva

3. Godine 1929. Kraljevina Jugoslavija je podijeljena na banovine. U koju je banovinu uključen Dubrovnik?

1	
---	--

- A. Primorsku banovina
- B. Drinsku banovina
- C. Savsku banovina
- D. Zetsku banovina

4. Gdje je održana konferencija čiji su sudionici prikazana na ovoj fotografiji?

1	
---	--

- A. u Teheranu
- B. na poluotoku Krimu
- C. u Kairu
- D. u Potsdamu

5. Zaokruži ime na fotografiji prikazanog hrvatskog leksikografa i urednika Hrvatske enciklopedije, pokrenute u Banovini Hrvatskoj, a izdavane i u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj?

1	
---	--

- A. Vladimir Nazor
- B. Dragutin Jesih
- C. Miroslav Krleža
- D. Mate Ujević

6. Pročitajte ulomak izvornoga povijesnog teksta. Tko je autor ovog proglašenja?

1	
---	--

„(...)Pozivam sve Hrvate u kojem god mjestu oni bili, a naročito sve časnike, podčasnike i momčad cjelokupne oružane snage i javne sigurnosti, da drže najveći red i da svi smjesta prijave zapovjedništvu oružane snage u Zagrebu mjesto gdje se sada nalaze, te da cijela oružana snaga smjesta položi zakletvu vjernosti nezavisnoj Državi hrvatskoj i njenom Poglavniku. (...)“

- A. Eugen Dido Kvaternik
- B. Ante Pavelić
- C. Slavko Kvaternik
- D. Ante Vokić

II. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

7. Poredajte kronološki navedene pojmove i događaje.

2	
---	--

- A. _____ operacija Barbarossa
- B. _____ Teheranska konferencija
- C. _____ japanski napad na Pearl Harbor
- D. _____ operacija Morski lav
- E. _____ Pothvat 25

8. Poredajte kronološki navedene događaje

2	
---	--

- A. _____ konačna njemačka predaja kod Staljingrada
- B. _____ bitka za Midway
- C. _____ sporazum Tito-Šubašić
- D. _____ kapitulacija Kraljevine Italije
- E. _____ Drugo zasjedanje AVNOJ-a

9. Poredajte kronološki po održavanju sljedeće konferencije.

2	
---	--

- A. _____ konferencija u Casablanci
- B. _____ Jaltska konferencija
- C. _____ Teheranska konferencija
- D. _____ Potsdamska konferencija
- E. _____ Munchenska konferencija

III. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Povežite događaje, pojmove i osobe.

3	
---	--

1. _____ atentat u Marseillesu	A. Norveška
2. _____ Bollywood	B. Robert Oppenheimer
3. _____ Vladimir Janjić Capo	C. Vichy
4. _____ Maršal Petain	D. Mumbai
5. _____ Vidkun Quisling	E. Eugen Dido Kvaternik
	F. John Atanasoff
	G. sisački partizanski odred

11. Pridružite osobe i odgovarajuće pojmove.

3

1. _____ Edith Piaf	A. fizika
2. _____ Virginia Woolf	B. nadrealizam
3. _____ Salvador Dali	C. književnost
4. _____ Fernand Braudel	D. povijesna znanost
5. _____ Amelia Earhart	E. kabare
	F. šansona
	G. zrakoplovstvo

12. Pridružite povijesnim ulogama ili zanimanjima odgovarajuće osobe.

3

1. _____ povjesničar	A. Tomaš Masaryk
2. _____ caudillo	B. Marc Bloch
3. _____ predsjednik vlade	C. Francisco Franco
4. _____ rudar	D. Vittorio Orlando
5. _____ admiral	E. Jean Bartik
	F. Aleksej Stahanov
	G. Isoroku Yamamoto

13. Povežite imena i djelatnosti.

3

1. _____ Igor Stravinski	A. kiparstvo
2. _____ Paavo Nurmi	B. poljoprivreda
3. _____ Leo Szilard	C. gluma
4. _____ Krsto Hegedušić	D. slikarstvo
5. _____ Mary Pickford	E. fizika
	F. glazba
	G. atletika

14. Povežite događaje i pojmove s odgovarajućim godinama.

3

1. _____ Atlantska povelja	A. 1928.
2. _____ Osovina Rim-Berlin	B. 1944.
3. _____ Zagrebačke punktacije	C. 1942.
4. _____ Wannsee konferencija	D. 1941.
5. _____ Beogradski sporazum	E. 1935.
	F. 1936.
	G. 1932.

IV. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

15. U proljeće 1940. sovjetske vlasti su u _____ pogubile više tisuća zarobljenih poljskih časnika i dočasnika.

1	
---	--

16. Glavni list u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj bio je zagrebački dnevnik _____.

1	
---	--

17. Drugo zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske održano je u listopadu 1943. u _____.

1	
---	--

18. Nakon kapitulacije Italije u dijelu vlasti Nezavisne Države Hrvatske pojavila se zamisao o prelasku na stranu Saveznika. Među nositeljima te zamisli bio je i ministar vanjskih poslova _____.

1	
---	--

19. Nakon kapitulacije Italije 1943. pokrenut je zbjeg hrvatskog stanovništva s obalnog područja, a najveći dio je smješten izvan Hrvatske u izbjegličkom logoru poznatom pod imenom _____.

1	
---	--

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja

20. Proučite ulomak iz izvornoga povijesnoga teksta i odgovorite na pitanja.

„Kako vidite lajbek je raskopčan. Vidovdanski ustav, koji je preko 7 godina tištio hrvatski narod, srušen je. Srušen je ne samo u svijesti naroda nego i faktično rješenjem Nj. Vel kralja. Posve sam siguran u slogu i zrelost, a prema tome i jakost hrvatskog naroda te s obzirom na veliku mudrost N. Vel kralja, da će nam uspjeti da

ostvarimo ideal hrvatskog naroda: da Hrvat bude gospodar u svome domu, u svojoj slobodnoj Hrvatskoj.“

A. Ime i prezime političara koji je dao gornju izjavu.

1	
---	--

B. Navedi ime stranke s kojom se stranka tog političara nalazila u stranačkom savezu.

1	
---	--

C. Navedi puni naziv stranačkog saveza koji su činile te dvije stranke.

1	
---	--

---

21. Proučite sljedeći ulomak povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„Nova bi država trebala biti ustavna, demokratska i parlamentarna monarhija s dinastijom Karađorđevića na čelu. Slovenci, Hrvati i Srbi slobodno bi upotrebljavali svoja nacionalna imena, zastave i pisma (latinicu i ćirilicu), ali ne bi imali zaseban teritorij ni parlamente. Srpska je strana mogla biti zadovoljnija takvim dogovorom jer je Jugoslavenski odbor pristao na centralizam, a zauzvrat dobio samo obećanja o ravnopravnosti, bez jasnijih jamstava.

A. Na koji se dokument odnosi ovaj ulomak?

1	
---	--

B. Tko je bio potpisnik sa strane srpske države dokumenta na koji se odnosi ovaj ulomak?

1	
---	--

C. Koji je hrvatski član istupio iz Jugoslavenskog odbora i umro prije nastanka Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca?

1	
---	--

VI. U sljedećim zadacima odgovorite ukratko na pitanja o pojmovima.

22. Navedite značenje sljedećih pojmova:

A. Odstupanje s vlasti, odricanje od prijestolja, podnošenje ostavke na neki položaj, zvanje ili čast.

1	
---	--

B. Ratna odšteta, naknada koju poražena zemlja plaća pobjedniku za štete koje je nanijela ratom.

1	
---	--

C. Konceptija ili zamisao o preuređenju Austro-Ugarske u državnu zajednicu sastavljenu od tri ravnopravna dijela.

1	
---	--

23. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

A. U Moskvi je 1919. osnovana Treća ili Komunistička internacionala poznata i pod nazivom

1	
---	--

B. Ime i prezime hrvatskog povjesničara i albanologa ubijenog u atentatu u Zagrebu 1931. glasi

1	
---	--

C. Godine 1935. Italija je napala Etiopiju, a iz zemlje je izbjegao etiopski car čije ime glasi:

1	
---	--

VII. U sljedećim zadacima s kratkim slobodnim odgovorom navedite i ukratko opišite ili objasnite traženu činjenicu.

24. Nakon konačnog sloma Njemačke održana je posljednja saveznička konferencija.

A. Navedite ime i prezime američkog predsjednika i britanskog predsjednika vlade (premijera) koji je sudjelovao na završnom dijelu ove konferencije?

1	
---	--

B. Navedite glavne zaključke ove konferencije

4	
---	--

---

25. Budući da je partizanski pokret na području bivše Kraljevine Jugoslavije sve više jačao, njegovo je vodstvo predvođeno Josipom Brozom Titom, a kako bi osiguralo vlast nakon završetaka rata, sazvalo Drugo zasjedanje AVNOJ-a.

A. Navedite ime mjesta u kojem je održano Drugo zasjedanje AVNOJ-a.

1	
---	--

B. Navedite najvažnije odluke usvojene na ovom zasjedanju.

4	
---	--
